

नेपाल राजपत्र

भाग ३

श्री ५ को सरकारद्वारा प्रकाशित

खण्ड २५] काठमाडौं, मंसिर १ गते २०३२ साल [संख्या ३१

श्री ५ को सरकार जल तथा विद्युत् मन्त्रालयको सूचना

धाराको महसूल (असूल उपर गर्ने) नियमावली, २०३२

प्रशासकीय कार्यविधि (नियमित गर्ने) ऐन, २०१३ को दफा २ ले दिएको अधिकार प्रयोग गरी श्री ५ को सरकारले देहायका नियमहरू बनाएको छ ।

१. संक्षिप्त नाम र प्रारम्भ:— (१) यी नियमहरूको नाम धाराको महसूल (असूल उपर गर्ने) नियमावली, २०३२ रहेको छ ।

(२) यी नियमावलीको नियम ४ को उप-नियम (४) तुरुन्त प्रारम्भ हुनेछ र अरू नियमहरू २०३१ साल श्रावण १ गतेदेखि प्रारम्भ भएको मानिनेछ ।

२. परिभाषा:— बिषय वा प्रसंगले अर्को अर्थ नलागेमा यस नियमावलीमा—

(क) “धारा” भन्नाले विभागले वितरण गरेको पानीको उपभोग गर्नको निमित्त जडान गरिएको धारा सम्झनुपर्छ ।

(ख) “महसूल” भन्नाले यस नियमावलीबमोजिम धारा र धारामा जडान गरिने टी बापत लाग्ने महसूल सम्झनुपर्छ ।

आधिकारिकता मुद्रण ४४८० बाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागु हुनेछ।

(२)

नेपाल राजपत्र भाग ३

(ग) “महसूलदाता” भन्नाले धाराको महसूल तिर्ने कर्तव्य भएको व्यक्ति सम्झनुपर्छ ।

(घ) “विभाग” भन्नाले श्री ५ को सरकारको खानेपानी तथा तल निकास विभाग सम्झनुपर्छ ।

(ङ) “कार्यालय” भन्नाले धाराको वितरण, रेखदेख र महसूल बुझ्नको लागि विभागले खडा गरेको स्थानीय कार्यालय सम्झनुपर्छ र सो शब्दले त्यस्तो काम गर्नेको निमित्त विभागले तोकेको अन्य कुनै कार्यालय वा अधिकारीलाई समेत जनाउँछ ।

३. धाराको महसूल दर:- (१) धाराको महसूल दर अनुसूचीमा तोकिएबमोजिम हुनेछ ।

(२) श्री ५ को सरकारले नेपाल राजपत्रमा सूचना प्रकाशित गरी अनुसूचीमा तोकिएको महसूल दरमा थप-घट वा हेरफेर गर्न सक्नेछ ।

४. महसूल बुझाउनु पर्ने अवधि र कार्यालय:- (१) प्रत्येक महसूलदाताले यस नियम-

वलीबमोजिम लाग्ने धाराको महसूल कार्यालयमा बुझाउनुपर्छ ।

(२) उप-नियम (१) बमोजिम बुझाउनु पर्ने महसूल धारा जडान भएको महीनादेखि हिसाब गरी उप-नियम (३) बमोजिम बुझाउनुपर्छ । महीनाको जुनसुकै दिन धारा जडान गरिएको भए पनि पूरै महीनाको महसूल बुझाउनुपर्छ ।

(३) महसूलदाताले प्रत्येक महीनाको महसूल सो महीना भुक्तान भएपछि अर्को महीनाको अन्तसम्ममा बुझाउनुपर्छ ।

(४) महसूलदाताले उप-नियम (३) मा लेखिएका म्यादभन्दा अगावै पेशकीको रूपमा जतिसुकै महीनाको पनि महसूल बुझाउन सकिनेछ । महसूल बुझाउनु पर्ने महीनाको १५ गतेसम्ममा महसूल बुझाउन ल्याएमा प्रति महीना प्रति धाराको पचास पैसा मिन्हा दिइनेछ ।

(५) उप-नियम (४) मा जुनसुकै कुरा लेखिएको भए तापनि अस्थायी धाराको हकमा महसूल बुझाउँदा मिन्हा दिइनेछैन ।

५. म्याद नाघेमा अतिरिक्त शुल्क लाग्ने:- नियम ४ को उप-नियम (३) मा लेखि-

म्याद नघाई महसूल बुझाउन ल्याएमा देहायबमोजिमको अतिरिक्त शुल्क समेत बुझाउनु पर्नेछ ।

(क) म्याद नाघेको एक महीनासम्मलाई महसूलको दश प्रतिशतले हुने रकम ।

(ख) खण्ड (क) मा तोकिएको अवधि नाघेको अर्को एक महीनासम्म-लाई महसूलको बीस प्रतिशतले हुने रकम ।

६. पानीको वितरण बन्द गर्ने:- (१) तल लेखिएको अवस्थामा विभागले पानीको वितरण बन्द गर्न सक्नेछ ।

आधिकारिकता ४४८ विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागु हुनेछ।

- (क) कुनै महसूलदाताले नियम ५ को खण्ड (ख) मा तोकिएको म्यादभित्र बाँकी महसूल नबुझाएमा ।
- (ख) धाराको टुटी जडान नगरी पानीको उपभोग गरेमा वा धाराको पाइप वा मिटर जडान भएकोमा पानीको कम खपत भएको देखिने गराउन मिटर वा पाइपमा कुनै किसिमको अनुचित कारवाई गरेमा ।
- (ग) उप-नियम (१) बमोजिम पानीको वितरण बन्द गरिएकोमा बाँकी महसूल तथा अतिरिक्त शुल्क नबुझाई वा टुटी जडान नगरी वा मिटरमा अनुचित कारवाई गरेको फलस्वरूप विभागलाई घाटा परेको महसूल वा मिटर बापत भएको क्षतिपूर्ति नबुझाई पुनः पानीको वितरण गरिने छैन ।

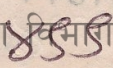
७. धाराको नामसारी:- (१) धारा रहेको कुनै घर वा जग्गा नै कसैले खरीद गरी वा अरु कुनै प्रकारले हक प्राप्त गरेमा सो धारा पनि त्यसरी हक प्राप्त गर्ने व्यक्तिको नाउँमा नामसारी हुन सक्नेछ ।

(२) उप-नियम (१) बमोजिम हक प्राप्त गर्ने व्यक्तिले त्यस्तो निस्सासहित धाराको लगत रहेको कार्यालयमा निवेदन दिनुपर्छ र त्यस्तोमा सम्बन्धित कार्यालयले जाँचबुझ गर्दा व्यहोरा ठीक ठहरे निवेदकको नाउँमा धाराको नामसारी गरी दिनुपर्छ । त्यस्तो नामसारी जुनसुकै मितिमा भए तापनि जुन महीनादेखि त्यस्तो धारा रहेको घर वा जग्गा उपर जसको हक प्राप्त भई नामसारी गराउन चाहेको हो सो व्यक्तिले सोही महीनादेखिको महसूल बुझाउनु पर्नेछ । तर बक्यौता महसूल असूल नभई यसरी नामसारी हुन सक्ने छैन ।

(३) कसैले आफ्ना नाममा दर्ता भएको धारा अरु कसैको नाममा नामसारी गरी दिन चाहेमा बीस रुपैयाँ नामसारी दस्तुरसहित त्यस्तो धाराको लगत रहेको कार्यालयमा निवेदन दिनुपर्छ ।

(४) उप-नियम (३) बमोजिम निवेदनमा कार्यालयले आवश्यक जाँचबुझ गरी सो धारामा अरु कसैको दावी नदेखिएमा नामसारी गरी दिनेछ । त्यसरी नामसारी हुनुभन्दा अघिल्लो महीनासम्मको महसूल साविककै महसूलदाताले बुझाउनु पर्नेछ ।

८. धाराको नामसारी हुन नसक्ने:- धारा जडान भएको घर कम्पाउण्डभित्र बाहेक धाराको ठाउँसारी हुन सक्नेछैन । धारा जडान भएको घर कम्पाउण्डभित्र धाराको ठाउँसारी गर्दा १० (दश) रुपैयाँ ठाउँसारी दस्तुर लाग्नेछ ।

आधिकारिकता मुद्रण बाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागु हुनेछ।

६. धाराको लगत कट्टि गर्न सकिने:- कुनै व्यक्तिलाई धाराको आवश्यकता नपरेमा त्यस्तो धारा कट्टा गर्न त्यसको लगत रहेको कार्यालयमा दरखास्त दिनुपर्छ र त्यस्तोमा सम्बन्धित महीनाको जुनसुकै मितिमा धाराको लगत कट्टा गराएको भए पनि सो महीनाको पूरै महसूल बुझाउनु पर्नेछ। धाराको लगत कट्टा गरेको महीनाभन्दा पछिको महीनाको लागि पनि महसूल बुझाइसकेको भए लगत कट्टा भएको महीनाभन्दा पछि जति बढी महीनाको महसूल बुझाएको छ सो फिर्ता गरिनेछ।

१०. जडान तथा मर्मत खर्च:- नयाँ धारा जडान गर्दा अथवा साविक धारामा मर्मत गर्नु परेमा लाग्ने जडान वा मर्मत खर्च धारा लिन चाहने व्यक्ति वा महसूलदाताले बुझाउनु पर्नेछ।

११. पानीको वितरण बन्द भएको अवधिको महसूल छुट हुन सक्ने:- (१) कुनै कारणबाट पानीको वितरणमा गडबडी उत्पन्न भई कुनै महसूलदाताले पूर्णतया धाराको उपभोग गर्न पाएको छैन भन्ने कुरामा विभाग विश्वस्त भएमा त्यस्तो उपभोग गर्न नपाएको अवधि-भरको महसूल बुझाउनु नपर्ने गरी विभागले छुट दिन सक्नेछ।

(२) उप-नियम (१) बमोजिमको महसूल छुट कुनै खास इलाका वा क्षेत्रका सम्पूर्ण महसूलदाताहरूलाई नै दिनुपर्ने भएमा त्यस कुराको सूचना नेपाल राजपत्रमा प्रकाशित गरी विभागले छुट दिनेछ।

१२. श्री ५ को सरकारले बक्यौता महसूल माफी दिन सक्ने:- (१) कुनै कारणबाट बक्यौता महसूल उठ्न नसक्ने वा उठाउन व्यावहारिक छैन भन्ने विभागले ठहराएमा काटनेतर्फ तुरुन्त कारवाइ चलाई बक्यौता महसूल माफी गर्नको लागि श्री ५ को सरकारमा जाहेर गर्नुपर्छ।

(२) उप-नियम (१) बमोजिम माफी गर्न मुतासिव देखिएमा श्री ५ को सरकारले बक्यौता महसूल माफी गरी दिनेछ।

१३. बक्यौता पानीकर नबुझाएमा धारा काटिने:- यो नियमावली प्रारम्भ हुनुभन्दा अघि प्रचलित नेपाल कानूनबमोजिम बुझाउनु पर्ने पानीकर कुनै महसूलदाताले बुझाउन बाँकी राखेको देखिएमा विभागको आदेशबमोजिम निजको पानीको वितरण बन्द गर्न सकिनेछ।

१४. नियमावली लागू नहुने:- खानेपानी तथा ढल निकास समितिद्वारा खानेपानी वितरण गरिएको क्षेत्रमा यो नियमावली लागू हुनेछैन।

आधिकारिकता मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागू हुनेछ।

अनुसूची

(नियम ३ को उप-नियम (१) संग सम्बन्धित)

धाराको साइज

महसूल दर

(इन्चमा)	पहिलो धारा	त्यसको प्रत्येक टी
१	रु. ५१-	रु. ३१-
३	रु. ३०१-	रु. ६१-
९	रु. ६०१-	रु. १२१-
१२	रु. १७०१-	रु. ३०१-
२	रु. ३४०१-	रु. ५०१-
३	रु. ६३०१-	रु. १००१-
४	रु. १६३०१-	रु. २३५१-

आज्ञाले-

हिरण्यजित् मल्ल

श्री ५ को सरकारको का. मु. सचिव

THE GREAT MIP

महोपाधी जलनके गितिमा धाराको लम्बै पट्टा मरेको रमा पातको पछाका रमा
 ११ लम्बै
 महोपाधी बसाको लम्बै धाराको लम्बै पट्टा मरेको महोपाधी पछाका रमा

1991

संज्ञा लक्ष्मीपुत्री
संज्ञा लक्ष्मीपुत्री

100

— आधिकारिकता सुदृढ़ विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागू हुनेछ।